

Jaarstukken 2020

versie 7 juli 2021

gemeente
gouda

3.2.1 Wat heeft de gemeente ervoor gedaan?

Klimaatadaptatie: water en groen

1. In 2020 zijn diverse acties van de vastgestelde klimaatadaptatiestrategie uitgevoerd. Zo is er een klimaatatlas ontwikkeld die duidelijk maakt in welke mate Gouda kwetsbaar is voor klimaateffecten. Ook is er toolbox opgesteld die iedereen kan vinden op www.maakgoudaduurzaam.nl. Inwoners kunnen hier ontdekken wat zij in hun eigen tuin kunnen doen voor een klimaatrobuuste en water- en natuurvriendelijke inrichting. Daarnaast is er een subsidieregeling voor groenblauwe daken opgesteld. Eind 2020 is het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad vastgesteld als resultaat van het project Stevige Stad. Daarin is de basis gelegd voor een klimaatadaptieve binnenstad. Ook heeft de gemeente Gouda het Convenant Klimaatadaptief Bouwen ondertekend.
2. In mei 2020 zijn de Structuurvisie Groen en Subsidieverordening Groenfonds voor het eerst geëvalueerd. Gezien de lange doorlooptijd van bouwplannen is een jaar te kort om aan te geven in hoeverre de doelen van de Structuurvisie Groen zijn gerealiseerd. Enkele dilemma's in de uitvoering zijn zichtbaar geworden. Deze dilemma's zijn in 2020 verder onderzocht en komen aan de orde bij de evaluatie in 2021.
3. Er is vanuit het Groenfonds begonnen met het vergroenen van locaties in de stad. Op de Sint Mariewal is 300m² aan stenen verwijderd en groen teruggekomen. Ook op de Jacob van Lennepkade en het Nonnenwater is vergroend. Bij twee basisscholen zijn stenen verwijderd en voedselbosjes aangelegd met een bijbehorend natuureducatietraject. Er zijn diverse Grijs-wordt-Groen-ideeën ingediend door bewoners van Korte Akkeren. Twee zijn er gerealiseerd. Andere ideeën voor Korte Akkeren worden meegenomen bij de komende rioleringswerkzaamheden. Ten slotte zijn er gerichte acties geweest van onder andere Gouda Bruist en de Tuinambassadeurs, zoals de actie 'Tegel eruit, Plant erin' en de aanleg van 50 nieuwe geveltuintjes.
4. In de Oostpolder is het Goudse geboortebos aangelegd. Eind 2020 zijn de eerste bomen geplant voor 9 Goudse baby's. Als gevolg van de coronacrisis heeft er geen feestelijke opening plaatsgevonden. In plaats daarvan is er een video gemaakt van het plantmoment. Deze video is gedeeld met de (groot)ouders van de 9 baby's en op sociale media.
5. Het jaarlijkse lidmaatschap van Stichting Steenbreek is in 2020 verlengd. Met hulp van de Tuinambassadeurs spoort de gemeente inwoners aan tegels te vervangen door groene beplanting. Daarnaast maken de Tuinambassadeurs door middel van activiteiten, voorlichting en persoonlijk tuinadvies inwoners van Gouda bewust van de mogelijkheden om hun tuin te vergroenen.
6. Bij oplevering van woningen in gemeentelijke nieuwbouwprojecten en projecten van derden zorgt de gemeente zelf voor zwarte aarde in plaats van zand. Hierdoor is het voor inwoners makkelijker om hun tuin groen in te richten.

Bodemdaling

1. Sinds 2014 werkt de gemeente Gouda samen met toonaangevende kennisinstellingen in de coalitie Stevige Stad aan een duurzame oplossing voor overlast door bodemdaling in de binnenstad. Het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad (KBB) is daarvan het resultaat. In het KBB staat het verlagen van het waterpeil in de lageregelegen delen van de binnenstad centraal. Eind 2020 is dit kaderplan vastgesteld door de gemeenteraad en de verenigde vergadering van het hoogheemraadschap van Rijnland. Voor de totstandkoming van het KBB heeft een intensief participatietraject plaatsgevonden met eigenaren in de binnenstad en vertegenwoordigers van belangenorganisaties.
2. De gemeente heeft een intensief communicatietraject opgezet rondom grondwater- en funderingsproblematiek in de wijken waar rioolprojecten worden voorbereid of uitgevoerd. De website is verduidelijkt op dit onderwerp en alle actuele grondwaterpeilen uit het gemeentelijk netwerk zijn voor iedereen in te zien. Daarnaast wordt het funderingsloket@gouda.nl veelvuldig gebruikt.
3. De deelname aan de pilot met het Fonds Duurzaam Funderingsherstel is medio 2020 beëindigd. Er zijn tijdens de looptijd twee leningen verstrekt aan inwoners. Door de lage rente is er landelijk weinig animo voor het fonds. Het Ministerie van BZK wilde het beëindigen, maar het fonds mag nog steeds leningen verstrekken. De inzet van het funderingsloket@gouda.nl waar Goudse inwoners vragen kunnen stellen of ondersteuning bij het proces kunnen krijgen is voortgezet. Er wordt veel gebruik van gemaakt.
4. De deelname aan het Platform Slappe Bodem is gecontinueerd met inzet op extra middelen voor innovatie en wetenschappelijk onderzoek.
5. In 2020 is met verschillende organisaties (o.a. Kennis Centrum Aanpak Funderingsproblematiek en Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling) gestart met het onderzoeken van de haalbaarheid van een kenniscentrum bodemdaling in Gouda. Een fysiek centrum kan de verbinding tussen deze organisaties versterken. Ook kunnen zij elkaars mogelijkheden beter benutten. Een businesscase wordt in 2021 opgeleverd.

Energietransitie: gasloos bouwen en wonen

1. Een bureau ondersteunt de gemeente bij het opstellen van de Transitievisie Warmte (TVW). In 2020 zijn de uitgangspunten voor de energietransitie vastgesteld en is een multicriteria-analyse opgesteld. Op basis daarvan is er

een keuze gemaakt voor 5 verkenningbuurten waar mogelijk het traject tot aardgasvrij maken kan starten. Het proces doorloopt de gemeente samen met de woningcorporaties, de netbeheerder en bedrijven en inwoners van Gouda. In 2021 moet dit resulteren in een TVW waarin de startbuurten en het mogelijke alternatief voor aardgas zijn benoemd.

2. Samen met de partners in de regio is het concept van de Regionale Energiestrategie Midden-Holland (RES) opgeleverd. Hierin staan de denkrichtingen voor de opwek van duurzame elektriciteit in de regio. Daarnaast zijn de eerste stappen gezet om te komen tot de RES 1.0 die in 2021 moet worden opgeleverd.
3. In 2020 is veel aandacht besteed aan het stimuleren van inwoners om te starten met energiebesparing, isolatie en eigen opwek van energie. Dankzij een rijksbijdrage vanuit de Regeling Reductie Energiegebruik is hier stevig op ingezet. Er was onder andere in februari een goed bezochte bijeenkomst in de schouwburg, er is een subsidieregeling gekomen voor particuliere eigenaren die hun woning verduurzamen en er zijn huis-aan-huis kortingsbonnen verspreid voor de aanschaf van duurzame producten bij de lokale bouwmarkten. Ook zijn er nieuwe energiecoaches opgeleid om eigenaren te adviseren en is Klimatroutte ingehuurd voor maatwerkadviezen. Daarnaast loopt de communicatie-campagne 'Dit doen wij, wat doe jij?'. In deze campagne laten inwoners zien wat zij hebben gedaan aan verduurzaming van hun woning.
4. De subsidieregeling Samen Aardgasvrij Gouda is in 2020 opgezet. Deze is specifiek voor inwoners die in hun buurt aan de slag willen met de energietransitie. Het doel is inwoners de ruimte te geven om zelf te bedenken hoe ze stappen willen zetten. De subsidie is voor proceskosten en onderzoek, als er minimaal 20 woningen zijn betrokken. In de eerste ronde hebben 9 buurten een aanvraag ingediend en gehonoreerd gekregen. In 2021 worden de resultaten verwacht. De lessen hieruit helpen bij het ontwerpen van een aanpak voor heel Gouda. Voor een eerste aardgasvrije buurt in 2025 wordt gekeken naar een aantal wooncomplexen die zich hier mogelijk voor lenen. Met ondersteuning van de subsidie Samen Aardgasvrij Gouda kan een buurtje zo de eerste stappen zetten. Voor grotere buurten sluit de gemeente aan bij de uitvoeringsmogelijkheden van het Klimaatakkoord, gericht op een eerste aardgasvrije buurt in 2030.
5. De gemeente werkte in 2020 aan de eerste fase van verduurzaming van gemeentelijk vastgoed. Deze fase ziet op 20% energiebesparing en 25% CO₂-reductie. Per object is een maatregelenpakket samengesteld. Gekozen is voor de meest effectieve maatregelen. Dat betekent dat er gekeken is naar maatregelen met het hoogste rendement tegen de laagste kosten. Van de vijf showcases zijn dit jaar Lekkenburg 1 en Cultuurhuis Garenspinnerij uitgevoerd. Buurtservicecentrum Van Noord aan Lekkenburg 1 is het eerste gasloze gemeentelijke gebouw. De overige showcases, De Goudse Schouwburg, de kinderboerderij en de Chocoladefabriek, worden in 2021 uitgevoerd. Bij de schouwburg is in 2020 wel al dakisolatie aangebracht.
6. Verder zijn in 2020 duurzaamheidsmaatregelen bij de brandweerkazerne uitgevoerd. Bij de overige 26 panden zijn opnames uitgevoerd. Hierbij is gericht gekeken naar de uitvoerbaarheid van de voorgenomen maatregelen en of het past binnen het budget en de duurzaamheidsgedachte. De gekozen maatregelen worden in de diverse panden in het eerste halfjaar van 2021 uitgevoerd,
7. Met de Regeling Erfgoed en Duurzaamheid 2020 heeft de gemeente de regels voor een vergunning voor het verduurzamen van monumenten en panden in de beschermde binnenstad soepeler gemaakt. Hiermee wordt het makkelijker en goedkoper een monument te verduurzamen.

3.2.2 Corona

De coronamaatregelen leverden flink wat hindernissen op in de communicatie- en participatiecampagne voor de energietransitie. Fysieke bijeenkomsten om kennis te delen en ervaringen uit te wisselen waren niet meer mogelijk en advies van een energiecoach of door Klimatroutte aan huis was niet meer wenselijk. Ook waren de kortingsbonnen van de bouwmarkten alleen geldig in de winkel, die lange tijd dicht zijn (geweest). Er is voor veel activiteiten een digitaal alternatief bedacht. Toch hebben de coronamaatregelen invloed gehad op het bereik van de acties.

Ook op het gebied van klimaatadaptatie hebben de coronamaatregelen invloed gehad op de mogelijkheden van advies, voorlichting en participatie. De Tuinambassadeurs konden minder inwoners in hun eigen tuin van advies voorzien. Zij proberen zoveel mogelijk telefonisch en op gepaste afstand advies te geven. Sommige bijeenkomsten gingen niet door of kregen een andere en digitale vorm. Nieuwe inwoners krijgen nu bijvoorbeeld een folder over de Tuinambassadeurs in het informatiepakket dat zij kunnen ophalen in het Huis van de Stad. Verder ging het feestelijke moment rond het planten van de eerste negen bomen in het Gouds geboortebos niet door. Om de trotse ouders en familie toch mee te kunnen laten genieten, is er een film gemaakt van het plantmoment en de onthulling van het naambord.

De coronamaatregelen hebben geen invloed gehad op de voortgang van het werk op het gebied van bodemdaling. In 2020 zijn overleggen tussen partners in de kennisuitwisseling rond bodemdaling online doorgedaan. Het Kaderplan Bodemdaling Binnenstad doorging de formele inzageperiode tijdens de gedeeltelijke lockdown, daardoor heeft participatie geen hinder ondervonden.